

ÎNCHEIERE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea depusă de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Cristian (Rizea) Mihai împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice să emită actul administrativ individual favorabil,

c o n s t a ț ă:

La data de 22 ianuarie 2021 Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Valeriu Pleșca, a depus în temeiul art. 191, alin. (1) din Codul administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cerere de chemare în judecată împotriva Biroului migrație și azil, solicitând:

- anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil - decizia nr. 100/20/DAI din 22 decembrie 2020 a Biroului migrație și azil, prin care cererea de azil depusă de Cristian Mihai a fost respinsă;
- obligarea autorității publice vizate să emită actul administrativ individual favorabil, de admitere a cererii de acordare a azilului din 3 noiembrie 2020, a cererii de azil nr. 60 din 10 noiembrie 2020 la dosarul nr. 20 MD 002474, cu recunoașterea în privința acestuia a statutului de refugiat în Republica Moldova.

Prin hotărârea din 1 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Cristian (Rizea) Mihai a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 30 aprilie 2021, Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, a depus apel (vol.I, f.d.188-196), care ulterior la data de 4 august 2021 a fost completat cu motivare de Cristian (Rizea) Mihai (vol.II, f.d.6-18), solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii, de admitere a acțiunii. La fel, s-a solicitat casarea încheierilor din 23 martie 2021 și din 29 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care au fost respinse cererile de recuzare în privința judecătorului Vitalii Ciumac.

La data de 17 decembrie 2021, în cadrul dezbaterii cauzei în instanța de apel, Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, a depus cerere cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în vederea excluderii

oricăror suspiciuni de nepărtinire și imparțialitate a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, care examinează prezenta cauză în apel, invocând în acest sens prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă, or, apelantul a făcut mai multe dezvăluiri despre judecătorii vizați, care pot fi ofensatoare, în cadrul emisiunilor sale denumite „Stream live Spovedania lui Rizea”, difuzate în fiecare seară pe canalul de youtube, cont: „Spovedania lui Rizea” de luni până vineri de la 20.00 la 22.00.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 189, alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, în temeiul art. 35 din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătării. Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sunt prevăzute la anexa nr. 3.

La rândul său, în anexa nr. 3 a Legii nr. 514 din 6 iulie 1995, circumscripția, în care își exercită competența Curtea de Apel Chișinău, include judecătoriile Chișinău, Orhei, Strășeni, Criuleni, Hîncești, Anenii Noi, Căușeni, Ungheni.

În continuare, Colegiul reține că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, reglementează expres cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, la o altă instanță de același grad.

Astfel, potrivit normei enunțate, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Reieșind din norma legală pre-citată în coroborare cu norma invocată de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad (art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă), rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din motiv că ar exista bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Pentru aceste motive, instanța ierarhic superioară nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ decât în cazurile expres prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ. Or, o altă practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Respectiv, ținând cont de faptul că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar începând cu această dată, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a

noilor reglementări procedurale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, nu pot fi acceptate, deoarece acestea nu sunt prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198, alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze în ordine de apel cauza de contencios administrativ respectivă.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit

Referitor la argumentul invocat în cererea de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad depusă de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, prin care se invocă temeuri precum existența unor circumstanțe ce ar trezi dubii privind imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău care examinează prezenta cauză în ordine de apel, pe motiv că apelantul Cristian (Rizea) Mihai a făcut mai multe dezvăluiri despre judecătorii vizați, care pot fi ofensatoare în cadrul emisiunilor sale denumite „Stream live Spovedania lui Rizea”, difuzate în fiecare seară pe canalul de youtube, cont: „Spovedania lui Rizea” de luni până vineri de la 20.00 la 22.00, **acesta nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ**, cu atât mai mult că prin încheierile din 15 decembrie 2021 și, respectiv din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din aceleași motive care au fost invocate în prezenta cerere de strămutare, au fost respinse cererile de recuzare în privința judecătorilor Anatolie Minciuna, Vladislav Clima și Ecaterina Palanciuc și declarațiile de abținere a acestora.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii, iar potrivit alin. (4), judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Potrivit Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore, prin independența judecătorului se înțelege inclusiv independență individuală și instituțională, care presupune printre altele că judecătorii sunt independenți unii față de ceilalți. Nici o organizare ierarhică a justiției și nici o diferență de grad sau rang nu poate afecta în vreun mod dreptul unui judecător de a pronunța hotărâri în mod liber, fără a fi influențat de considerații sau influențe extrinseci.

La acest capitol urmează a se reitera și opinia Comisiei de la Veneția, expusă în Amicus Curiae pentru Curtea Constituțională privind răspunderea penală a judecătorilor, adoptată la cea de-a 110-a Sesiune Plenară (Veneția, 10-11 martie 2017), prin care s-a accentuat că, un judecător este liber să își expună opinia, să stabilească faptele și să aplice legea în toate problemele conform propriei sale convingeri și nu este obligat să se justifice în fața nimănui, nici chiar în fața altor judecători și/sau președintele instanței, pentru modul în care a înțeles legea și a stabilit faptele.

La fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod. Or, după cum s-a reiterat, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prezente la caz.

În conformitate cu art. 198, alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Cristian (Rizea) Mihai, reprezentat de avocatul Corina Stratan, cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Cristian (Rizea) Mihai împotriva Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea în tot a actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice să emită actul administrativ individual favorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh